

faae sine absolute Fornødenheder tilfredsstillende, altsaa med andre Ord Arbejdslønnen bliver for lav, saa siger han, vil Arbejdernes Antal aftage. Det er muligt, at han har Ret i den filosofiske Betragtning, at der paa det økonomiske Omraade raader bestemte Love, ligesom vi vide, at de raade i Naturen; jeg skal nu drage Slutningen af den Værd og sige, at Staten kan overfor Arbejdernes Stilling f. Ex. ikke indlade sig paa at regulere Arbejdstiden, som det er blevet forlangt fra flere Sider. Jeg tror, at man i saa Henseende maa lade den frie Konfurrence raade. Staten kan i det Spøiste tage sig paa at beskytte de Umyndige og Børn og overhovedet de Svage, saaledes som Lovforslaget om Børns og unge Menneskers Anvendelse i Fabrikker foreslaar. Det er i mine Tanker det Videste, som Staten kan gjøre, naar den indlader sig paa at træffe Bestemmelser om disse Forhold. Men overhovedet at bestemme Prisen paa Varer eller at bestemme Arbejdstiden er Noget, som ligger udenfor Statens Omraade og udenfor Samfundet som saadan. Det erkjender jeg, og jeg erkjender altsaa, at det forholdsvis er meget Videt, der ad Lovgivningsveien kan gjøres for at hjælpe de mindre formuende Klasser. Men naar jeg har erkjendt dette, siger jeg dog, at vi have navnlig tre Veie, ad hvilke vi kunne gjøre Noget for at hjælpe disse Modborgere, nemlig den almindelige Valgret, en forbedret Oplysning og Skattelettelse, thi Skattelettelse er Noget som staa udenfor den strengt taget økonomiske Bevægelse. Paalægger man Skatter, som i og for sig selv ikke ere billige, kommer det til at svie til Arbejderen, og derfor anfører jeg, at det ad disse 3 Veie er muligt at forbedre Arbejdernes Stilling. Det er jo særligt det Sidste, som her foreligger til Behandling. Jeg maa da allerførst bemærke, at jeg ikke forstaa den Argumentation, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Fenger) brugte, der ellers er saa skarpsindig, og som ogsaa i Dag har leveret nogle gode Bidrag til denne Sags Historie. Jeg forstaaer ikke hans Argumentation forleden Dag, nemlig at Prisen paa Kaffe og Sukker vel vil synke i det første Aar en Skilling eller to, eftersom Nedsettelsen bliver, men at, naar vi komme til det andet Aar, vil den blive ligesaa høj. Det kan gjerne være, at det vil blive Tilfældet; men det er en Følge af andre Omstændigheder, og dersom Toldnedsættelsen ikke var sket, vilde Prisen være bleven denne Skilling dyttere. Jeg ser ikke bedre, end at, naar vi trække det bort, som vi paalægger som Skat, maa Varen blive saa meget billigere. Denne Nedgang i Prisen er netop de Penge, som Arbejderen — forudsat at han vil — kan benytte til sine Raars Forbedring. Jeg gaar ud fra, at paa det økonomiske Omraade maa Prisen paa Arbejdet komme til at svare til Efterspørgslen, men altsaa ere de Penge, som vi give i Form af Skatnedsættelse, netop dem, som Arbejderen skulle benytte til at sætte i Liv-

renteanstalter, Sygekasser, Forbrugsforeninger eller paa andre Maader. Jeg tror altsaa, at det er den rigtige Veie til at hjælpe Arbejderen. Og jeg kan ikke forstaa den Værd, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds saavelsom den ærede Finansminister have lagt for Dagen for at bevise, at de indirekte Afgifter slet ikke være for høie her i Landet, og allermindst kan jeg forstaa de Grunde, der ere bleven anførte derfor. De have henvist til Forholdene i andre Lande. Det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) har sikkert Ret i det Stykke, naar han har sagt, at Henvisningen til England og Norge var meget uheldig; han begrundede det, idet han tilføjede, at det var de to eneste Lande i Europa, hvor man ikke havde direkte Beskatning, saa jeg troer, at det har mindre at sige at henvise til andre Lande. Endelig har man til Begrundelse henvist til, at Kommuneskatterne skulle tages med i Betragtning. Men hvorfor skulle de tages med i Beregningen? Det er jo indlysende, at de, der i Kommunerne overhovedet have Cyne til at svare, komme til at svare; derfor kunne Statskatterne være lige trykkende, naar de ere uretfærdige; det hjælper dem ikke, det er ikke noget Equivalent for eller Værdi for, at de overbestattes til Staten. Jeg siger just ikke, at dette i sig selv er Tilfældet; thi vel tror jeg, at Beskatningsforholdene i mange Maader ere urimelige, men ikke, at de ere saa urimelige, at de ikke kunne vedvare i flere Aar endnu; men Modstanden mod denne Reform kan jeg fra dette Standpunkt, at man er en Ven af Indtægtsstat, ikke forstaa. Jeg kan forstaa den fra det Standpunkt, at man er en Modstander af Indkomstskatten, og den ærede Finansminister har flere Gange ladet Antydninger falde af, at han egentlig ingen Ven var af en saadan, idet han har sagt de beklædte Ord, at de gamle Skatter vare gode, de nye slette, og ligeledes har han sidst ladet sig forlyde med, at det overhovedet ikke efter hans Opfattelse var Tidspunktet til at komme med saadanne Skattelovforslag, baade af Hensyn til vort eget Land og af Hensyn til, at man i Udlandet var noget tvivlende angaaende Indkomstskatten. Med Hensyn til Indkomstskatten kan jeg gaa overmaade vidt, naar jeg blot kan faae den, og jeg vil sige hvor vidt. Jeg forlanger ikke engang stigende Skala. Jeg er i saa Henseende for min Part villig til at give meget efter. Det kan maasse under mine Forudsætninger være feil at forlange en stigende Skala; da der er dem, som maasse kunde blive forskrækkede og af den Grund ikke vilde stemme for Skatten. For det Andet forlanger jeg ikke ubetinget en Formuestat; jeg kan f. Ex. være med til at beholde Skatteloven af 2den Juli 1870, saa at det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds tog fuldstændig feil, naar han forleden Dag yttrede, at, da man tilbød Indkomstskat, vilde man ikke haave den, fordi den ikke